

ատեն կ'իմանամ, թե փրկութիւն գտած ենք: Բայց խօսքով ժամանակ չանցնենք, իշխանիկս, քիչ մը հաց ուտենք եւ ճամփայ ելնենք:

Այս ըսելով բարի շինականը գնաց պաքսիմատի պարկը բերաւ, եւ տեսնելով Գրիգոր, որ տխուր կը մտածեր ու չէր շարժեր ուտելու՝

– Գիտեմ,– ըսաւ,– ինչ կը մտածես, իշխանիկս, բայց հոգ մ'ըներ, նա այն մարդն է, որ ո՛ւր երթա հաց կը գտնէ: «Յացը քարէն կը հանէ», որ կըսէ առակը՝ Սուրէն իշխանն է. ես նորա Յայաստան ողջ-առողջ հասնելուն ամենեւին չեմ տարակուսիր. մենք մեր գլխուն ճարը տեսնենք...

Նայելով, որ Գրիգոր դարձեալ չուտեր՝ ինքն էլ գնաց ձիերուն գարին տուաւ եւ գնաց մէկ կողմ տխուր նստաւ:

– Գազրի՛կ եղբայր, ես ախորժակ չունեմ, երբ որ ուզեմ քեզ կը գրուցեմ:

– Լաւ՛,– ըսաւ Գազրիկ եւ տրտմութեամբ առաւ պարկը տեղը դրաւ:

– Բայց դու չե՞ս ուտեր:

– Երբ դու ախորժակ չունիս, ես էլ չունիմ:

– Բե՛ր ուրեմն, եղբայր,– գրուցեց Գրիգոր յուսահատած, եւ սկսաւ պաքսիմատ մը կրծել:

Ահա հիմա իմ ախորժակս էլ եկաւ,– գրուցեց պարզ մարդը, եւ ինքն եւս սկսաւ ուտել:

Երբ ձիերը գարին կտրեցին, եւ իրենք էլ կը շտացան, Եփրատայ ջուրն էլ խմեցին, հեծան եւ սկսան իրենց ճանապարհը շարունակել գետն ի վեր:

Դիւրին էր մտածել թէ Եփրատն ի վեր շարունակելու էր ընթացքը հասնելու համար Յայաստան: Բայց երկիրն աւերակ էր գրեթէ եւ Եփրատայ եզերքը գտնուող քաղաքները արաբական արշաւանքներէ անմարդի: Իսկ մեր երկու ճանապարհորդք, որ երկրին վիճակին տեղեկութիւն չունէին, չգիտէին թէ շէնը՞ իրենց աւելի վտանգաւոր էր թէ անշէնը, բայց զարմանալի բարեբախտութեամբ գիշեր եւ ցերեկ ճանապարհելով՝ քիչ հանգիստ առնելով անվտանգ հասան մինչեւ Պիրդայ, ուր առաջին անգամ քրիստոնէի երես տեսաւ մեր Գազրիկ եղբայրը: Երբ երկրորդ գշերը մտան Եդեսիա, ուր ոչ միայն քրիստոնէայ կար՝